

Merkeforsøk på brisling i fjordene sør for Bergen i juni—september 1960

Av Kaare R. Gundersen

FISKERIDIREKTORATETS HAVFORSKNINGSINSTITUTT

De merkemethoder som ble uteksperimentert for brisling i 1958 og 1959 (Gundersen, 1959, 1960), kom til anvendelse i løpet av brislingsesongen 1960.

Det var meningen å få fisk av prøvofiskerne for å kunne begynne merkingen før det ordinære fisket tok til, men det mislyktes og merkingen begynte derfor først ca. 9. juni. I Eikelandsosen ble det i

tidsrommet 9.—17. juni, samt 12. juli 1960 merket 517 brisling med utvendige gule plastmerker samt 400 brisling med innvendige stålmerker med farget gut hengende ut (tabell 1 og 2).

Samtlige gjenfangster fra merkingene 9.—17. juni ble gjort i et kast med landnot 28. juni like i nærheten av merkestedet (Fig. 1). Brislingen er altså blitt stående på samme sted til slutten av juni. Det er gjenfangster av alle puljer med brisling som ble merket i Eikelandsosen i juni, men ingen fra merkingen 17. juli.

Tabell 1.
Merkeforsøk på brisling med utvendige merker juni—september 1960.

Merkested	Dato	Antall	Antall gjenfangster			Total
			0-30 dager	31-60 dager	61-90 dager	
Eikelandsosen	9/6-60	49	1			1
«	15/6-60	75	1			1
«	16/6-60	143	1			1
«	17/6-60	100	3			3
«	12/7-60	150				0
Sæbøvågen	29/6-60	250	2			2
Øystese	15/7-60	200	3	5		8
«	16/7-60	250	6	3		10*
«	19/7-60	150	2	4		7*
«	20/7-60	50	4	1		5
«	21/7-60	100	1			1
«	22/7-60	163	2			3*
«	25/7-60	58	3			3
«	26/7-60	98	1			1
«	27/7-60	86	3			3
«	9/8-60	92				0
«	10/8-60	49				0
«	11/8-60	50				0

* 1 gjenfangst uten opplysninger.

Tabell 2.
Merkeforsøk på brisling med innvendige merker juni—september 1960.

Merkested	Dato	Antall	Antall gjenfangster			Total
			0-30 dager	31-60 dager	61-90 dager	
Eikelandsosen	10/6-60	100	9			9
«	14/6-60	150	5			5
«	17/6-60	150	2			2
Sæbøvågen	24/6-60	100	1	1		2
«	25/6-60	100		4		5*
«	28/6-60	300	2			3*
Aksnes, Hard.	7/9-60	100		1		1
«	8/9-60	150	1	1		2
«	9/9-60	150	4			4
«	10/9-60	100				0
«	15/9-60	199	5			5
«	16/9-60	100				0

* 1 gjenfangst uten opplysninger.

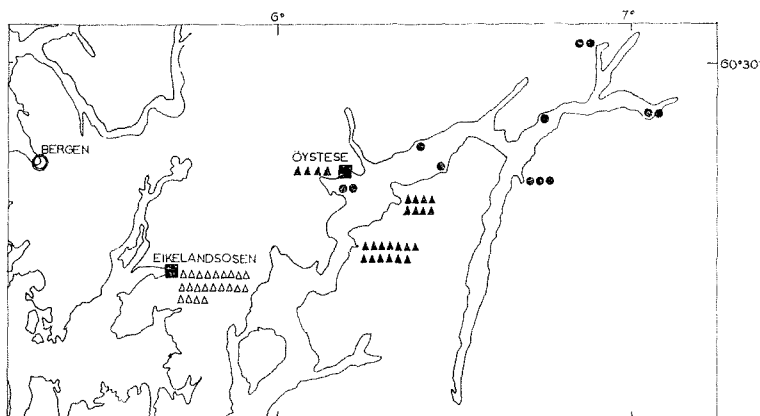

Fig. 1. Brisling merket i Eikelandsosen 1960. ■ Merkested. ▲ Gjenfangst etter 0-30 dager. Brisling merket i Øystese 1960. ■ Merkested. ▲ Gjenfanget etter 0-30 dager. ● Gjenfanget etter 31-60 dager.

I Særbøvågen i Sunnhordland ble det i tiden 10.–29. juni merket 250 brisling med utvendige og 500 med innvendige merker. Gjenfangstene viser at brislingen har spredt seg over et stort område i Sunnhordland og Hardanger like inn til Eidfjord etter å ha vært 8–55 dager i frihet (Fig. 2). Avstanden fra Særbøvågen til Eidfjord er ca. 70 nautiske mil.

Ved Øystese ble der 15.–27. juni merket 1155 brisling med utvendige merker. Brislingen fra dette forsøk har spredt seg i området Framnes, Jondal, Herand og vandrret innover fjorden til Kvandal, Ulvik og Eidfjord (Fig. 1).

Fra 9. til 11. august ble der på samme sted merket ytterligere 191 brisling med utvendige merker, men av disse foreligger ingen gjenfangster.

Ved Aksnes i Hardanger ble der i tiden 7.–16. september merket 799 brisling med innvendige merker. Fisken spredte seg ganske snart innover fjorden og ble gjenfanget i Kinsarvik og Eidfjord (Fig. 3). Senere kom der to gjenfangster fra en sildoljefabrikk. Råstoffet som ble opparbeidet, stammet fra opptak fra felre steder som alle lå lenger ute i fjorden enn merkestedet. Det er derfor ikke mulig å si hvor den ligheten taler for Strandebarm eller Kvinherad. Disse to gjenfangster er de eneste som viser vandrung *ut* fjorden.

I alt ble der i 1960 merket 2112 brisling med utvendige merker, av disse ble 49 gjenfanget, hvilket svarer til 2,3 %. Av 1699 brisling merket med innvendige merker ble 37 eller ca. 2,2 % gjenfanget. Gjenfangst-prosenten for de to merketypene er altså praktisk talt den samme.

Av de innvendige merker er 18 funnet på fabrikkene, mens fiskerne har funnet 19. Av de utvendige er 41 funnet på fabrikkene, 8 av fiskerne.

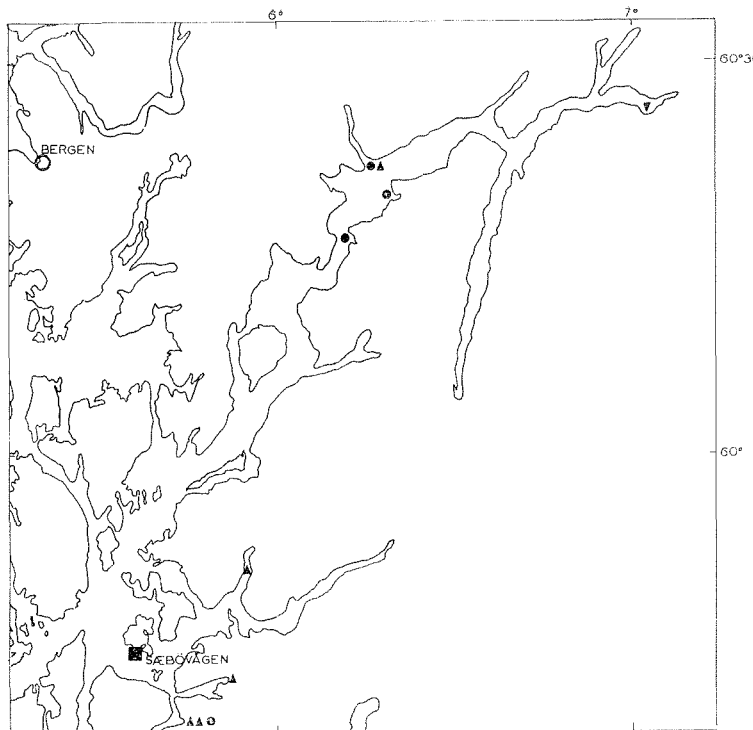

Fig. 2. Brisling merket i Særbøvågen 1960. ■ Merkested. ▲ Gjenfanget etter 0–30 dager. ● Gjenfanget etter 31–60 dager. ▼ Gjenfanget etter 61–90 dager.

Merkeforsøkene i juni–september viser at brislingen stort sett vandrer innover fjordene. Først i september–oktober er der gjenfangster som viser at fisken også går *ut* fjordene. Enkelte av merkeforsøkene har ikke gitt gjenfangster.

Gjenfangstprosenten er svært liten. Det er mulig at en del merket fisk ikke blir oppdaget på veien fra låsen til fabrikkene, eller under opparbeidelsen på fabrikkene. En har til hensikt å gjøre en del forsøk for å få klarhet i dette problem.

Litteratur.

- Gundersen, Kaare R. 1959. Merkeforsøk på brisling 1958. *Fiskets Gang*: 233–237.
Gundersen, Kaare R. 1960. Merkeforsøk på brisling 1959. *Fiskets Gang*: 178–182.

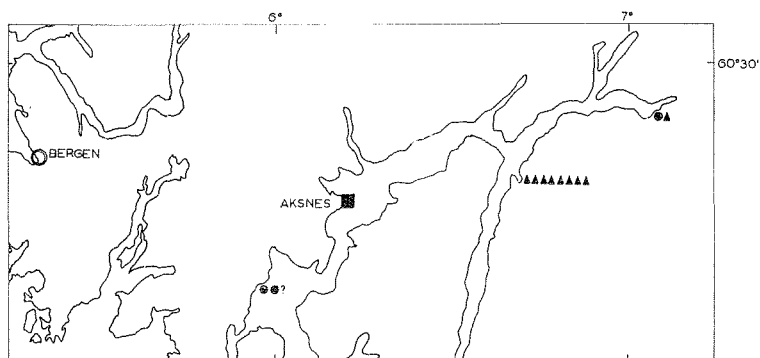

Fig. 3. Brisling merket ved Aksnes 1960. ■ Merkested. ▲ Gjenfanget etter 0–30 dager. ● Gjenfanget etter 31–60 dager.